

Råde
kommune

rade.kommune.no

Barnehageplan

Råde kommune 2020-2024

Innhold

1. Innledning	2
1.1. Bakgrunn	2
1.2. Mål for planen	2
1.3. Organisering av arbeidet	2
2. Nasjonale føringer	3
2.1. Lov om barnehager med forskrifter	3
2.2. Rammeplan for barnehager	3
2.3. Lovfestet rett til barnehageplass	3
2.4. Samordnet opptak	3
2.5. Kommunale føringer	4
3. Satsningsområder for barnehagene i Råde kommune	4
3.1 Språkkommune	4
3.2 Trafikksikker kommune	5
3.3 Helsefremmende barnehage	5
3.4 Tidlig innsats	6
3.4.1 Tverrfaglig samhandling	6
3.4.2 Overgang barnehage – skole	7
3.5 Personalets kompetanse	7
4. Barnehageeier og tilsynsmyndighet	8
4.1 Barnehageeiers ansvar	8
4.2 Kommunen som tilsynsmyndighet	8
5. Status og behov	9
5.1 Beskrivelse av dagens situasjon	9
5.1.1 Kommunale barnehager	9
5.1.2 Private barnehager	10
5.2 Behov for barnehageplasser	13
5.3 Utbyggingsbehov	14
5.4 Målsetninger for fremtiden	14
6. Økonomi og demografi	15
6.1 Befolkningsprognoser	15
6.2 Tilskudd til private barnehager	16
Oppsummering	17

1. Innledning

1.1. Bakgrunn

Barnehageplanen er en del av det kommunale planarbeidet, og et styringsdokument og verktøy for Råde kommune som barnehageeier og barnehagemyndighet.

Barnehageplanen må sees i sammenheng med kommunens øvrige plandokumenter.

Denne planen berører temaer som tidlig innsats, tverrfaglig samhandling, barnehagedekning, utbygging, prognoser og behov. Råde kommune har en middels befolkningsvekst. Pr. 2. kvartal 2019 har vi 7515 innbyggere i kommunen. Ifølge prognoser frem mot 2030 vil befolkningen øke til 7976. Hvordan dette vil påvirke etterspørselen etter barnehageplasser, og i tilfelle i hvilke områder, er vanskelig å forutsi, men det vil i denne sammenheng være sentralt få en klarhet i hvilke områder i kommunen som planlegges utbygd, fortetting og samtidig se på dagens pressområder når det gjelder etterspørsel etter barnehageplasser.

1.2. Mål for planen

Barnehageplan for 2020 - 2024 skal gi Råde kommune som barnehageeier og barnehagemyndighet et plan- og styringsdokument i arbeidet med å legge til rette for en god forvaltning av barnehagesektoren i kommunen. Samhandlingsstrategien "Vi i Råde" er grunnlag i utarbeidelse av planen.

Det skal være god samhandling mellom kommunene og de private barnehagene i Råde. Dette omfatter felles faglige satsninger innen språk, trafikksikkerhet og helsefremmende arbeid, samt samarbeid om opptak og tilbud til barn med særskilte behov.

God samhandling ivaretar vi med felles samlinger for styrere i kommunale og private barnehager. Gjennom slike møteplasser etablerer vi en felles forståelse for strategier, og fokus på felles interesser for alle barn i Råde kommune. Det vil også være et utvidet samarbeid mellom kommune og brukere av alle kommunens barnehager i tråd med satsningen på «Vi i Råde». Dette betyr at vi inviterer inn til felles dialog på enkelttemaer for å undersøke og forstå hverandres behov.

Barnehageplanen skal være retningsgivende for samhandling, og et verktøy i utviklingen av kvalitet i hele barnehagesektoren i Råde kommune.

1.3. Organisering av arbeidet

Arbeidet med planen har vært gjennomført med stor grad av medvirkning. Fokuset i arbeidet har vært å hele tiden gi muligheter for innspill og medvirkning for parter og instanser i og rundt kommunens barnehagesektor. Vi har gjennom å etablere en arbeidsgruppe gitt gode muligheter for samhandling. Denne arbeidsgruppen har vært bestående av representanter fra FAU/foreldrerepresentanter i både kommunale og private barnehager, styrere fra kommunale og private barnehager, fagforeningene, virksomhetslederne i

oppvekstområdene Karlshus og Saltnes, representanter fra PPT og Helsestasjon, samt leder for oppvekst og levekår.

2. Nasjonale føringer

2.1. Lov om barnehager med forskrifter

Lov om barnehager, Kunnskapsdepartementet 2018, regulerer innhold i og drift av barnehager i Norge. Loven fastsetter formålet for barnehager slik:

§ 1. Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

2.2. Rammeplan for barnehager

Som en sentral forskrift til Lov om barnehager, legger Rammeplan for barnehagen premissene for det faglige innholdet i barnehagene, verdigrunnlag og oppgaver. Alle barnehager skal bygge sin virksomhet på verdigrunnlaget og innholdet som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har ratifisert, bl.a. FN's barnekonvensjon.

2.3. Lovfestet rett til barnehageplass

Kommunen har, etter siste lovendring 1.8.2017, plikt til å tilby barn som har bostedsadresse i kommunen, og som er født innenfor rammene satt i loven, plass i barnehage. Jf. Lov om barnehager § 12 a. Rett til plass i barnehage.

2.4. Samordnet opptak

Alle godkjente barnehager i kommunen skal samarbeide om opptak av barn. Kommunen har ansvar for å legge til rette for en samordnet opptaksprosess. Jf. Lov om barnehager § 12. Samordnet opptaksprosess i kommunen.

2.5. Kommunale føringer

Kommunestyret fastsetter vedtekter for de kommunale barnehagene. Vedtektene fastsetter rammene for drift av barnehagene, som åpningstider, oppholdsbetaling, opptakskriterier, arealnorm og bestemmelser rundt oppsigelse av plass.

Andre føringer og dokumenter som er av betydning for barnehageutvikling i kommunen, er kommuneplan for Råde, arealstrategien samt det årlige plan og -budsjettarbeidet.

3. Satsningsområder for barnehagene i Råde kommune

3.1 Språkkommune

Råde kommune er en «Språkkommune» og legger «strategiplan for språk, lesing og skriving» til grunn for sin lese og skriveopplæring for barn i alderen 1- 16 år. Strategiplanen ble vedtatt i mai 2019. Som grunnlag for denne ble det i august 2017 dannet en prosjektgruppe i kommunen med ressurspersoner som representerte både skole og barnehage. Gruppen har jobbet med forsøksprosjekt: «Råde som språkkommune», hvor det ble laget en plan for språk, lesing og skriving. Arbeidet har foregått i samhandling mellom skoler, kommunale barnehager og private barnehager.

En god språkutvikling er avgjørende for lek, sosiale relasjoner, emosjonell og kognitiv utvikling. Et godt språk i tidlig alder, danner grunnlaget for lese- og skriveutviklingen i skolen, og er grunnleggende for akademisk kompetanse. I barnehagene skal barna «bade i språk». For å lykkes med arbeidet er det viktig med en tilnærming på tvers av fag og nivåer slik at vi skaper et helhetlig tjenestetilbud i barnehagen som omhandler alle virksomheter. Det er meget viktig å sikre gode overganger og at det er en helhet i arbeidet i hele utdanningsløpet. Her blir f.eks samhandling med PPT og helsesykepleier spesielt viktig slik at vi får med flere aspekter av barns læring, utvikling og sosiale egenskaper.

«Strategiplan for språk, lesing og skriving» for Råde kommune bygger på den nasjonale satsningen «Språkkommune». Personalet på alle virksomheter skal åpne såkalte «språkpakker» (nettbasert opplæring som er temabasert og tilpasset alder på barna). Disse er egnet for refleksjon omkring opplæring i språk, lese og skriveferdigheter på alle nivåer. Språkpakkene er tilrettelagt for barnehage, barneskole, ungdomsskole og videregående skoler.

Vår strategiplan baserer seg på 3 innsatsområder for språk, lesing og skriving. Disse er; lærende nettverk, språkløyper og felles fagdager.

Lærende nettverk baserer seg på at ansatte sikrer seg kompetanseløft gjennom nettverkssamlinger på tvers av virksomheter (barnehager, barneskoler og ungdomsskoler).

Språkarbeid som gjøres i barnehage og skole skal være med på å øke barns språkkompetanse og gi barna muligheter for gode mestringsopplevelser. Det skal redusere forskjeller og øke barnas mulighet for livsmestring, samt fremme og styrke barn og unges

språk-, lese- og skriveferdigheter. Råde kommune ønsker å gi barna kompetanse, slik at de er godt rustet til å fullføre videregående skole og bli gode bidragsyttere i samfunnet.

Rådmannen ser på strategiplanen som ett viktigverktøy som ønskes benyttet over tid. Den har forankring i ledelsen ved alle virksomheter (skoler og private/kommunale barnehager).

3.2 Trafikksikker kommune

Råde kommune ønsker å arbeide systematisk for å forebygge skader og ulykker som en del av kommunens kvalitetssystem. Trafikksikker kommune gir oss et verktøy for systematisk arbeid og bidrar til en bevisstgjøring om trafikksikkerhet. Kommunen har en oversikt over trafikkutfordringer og alle kommunale virksomheter har en plan for gjennomføring av trafikksikkerhetstiltak.

Trafikksikker kommune er en godkjenningsordning. Å bli godkjent som trafikksikker kommune betyr ikke at det ikke skjer ulykker, men godkjenningen er et kvalitetsstempel på helhetlig og systematisk arbeid i kommunen.

Kommunens to barnehager og tre skoler er godkjente Trafikksikre virksomheter. Av de private barnehagene er Missingmyr barnehage godkjent som Trafikksikker barnehage. Naturbarna Grenda jobber med mål om å bli godkjent som trafikksikker barnehage.

3.3 Helsefremmende barnehage

En helsefremmende barnehage betyr at barnehagen jobber for å fremme helse, trivsel og glede i lek og læring. Barna skal få tid til å leke i et oversiktlig og frodig lekemiljø både ute og inne. Det skal være fokus på sunn mat og vi forholder oss til Helsedirektoratets kostholdsråd. I barnehagen skal det gis et godt grunnlag for mestring. Barnehagen skal være et trygt sted som samtidig utfordrer barna i deres utvikling av fellesskap og vennskap. Barnehagen skal ha en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes og mobbing forebygges.

Både de private og de kommunale barnehagene i Råde har utarbeidet en Handlingsplan mot mobbing. Formålet med disse handlingsplanene er å skape et miljø med nulltoleranse mot mobbing, trakassering og vold. Gjennom å jobbe aktivt med handlingsplanen, skal personalets kunnskap om forebygging og håndtering av mobbing og mobbeadferd i barnehagen styrkes. Denne planen involverer også barnas foreldre og foresatte i arbeidet.

Helsefremmende barnehager er en sertifiseringsordning. Både Klokkergården barnehage og Saltnes barnehage er sertifiserte frem til 2022. Naturbarna Grenda er i gang med arbeidet med å bli sertifisert som Helsefremmende barnehage.

3.4 Tidlig innsats

Vi ønsker å tenke stort om de minste innbyggerne i Råde kommune. Tidlig innsats i et barns oppvekst omfatter mange innsatsområder. Det arbeides både fra barnehagenes side og fra hjelpeinstansenes side. I denne sammenhengen er Helsestasjonen, Pedagogisk Psykologisk Tjeneste (PPT) og Barneverntjenesten de mest sentrale hjelpeinstansene. I Råde er disse lokalisert sammen i Familiehuset.

Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI) er en satsning som er vedtatt satt i gang i Råde. Dette skal inn som en felles satsning for alle barnehagene i kommunen vår. Ved å arbeide med utgangspunkt i BTI-modellen, skal vi gi et godt tilbud til alle barna, og ha et særskilt øye for utsatte barn. Psykisk helse er et viktig fokusområde for alle som arbeider med barn og unge, og vi arbeider med å utforme systematiske tiltak rettet mot barn i barnehagealder. Ved å ta utgangspunkt i BTI modellen vil vi sikre riktig og tidlig innsats.

I Råde kommune skal vi tenke nytt når det gjelder samhandling for å trygge og fange opp utfordringer hos førskolebarn. Utvidet samhandling mellom barnehage og helsestasjon, der for eksempel 4 års kontroll gjennomføres av helsesykepleier i barnehagene, kan være en ny måte å arbeide på. Det bør utredes hvordan man kan legge til rette for dette. Vi skal også vurdere hvordan vi best kan fordele ressurser, slik at helsesykepleier kan være tilstede i barnehagene etter samme modell som i barneskolen. Ved å prioritere helsesykepleier inn i barnehagehverdagen, vil vi kunne fange opp og forebygge i forkant av skolestart. Vi kan samhandle om ulike temaer, veiledning av foreldre og personale. Samtidig skal vi se på muligheten for helsesykepleier til å ha observasjoner av barna i barnehagen i perioden mellom 2- og 4 års kontrollene.

Vi skal i stor grad tenke barnehagene som nærmiljøarenaer og familiens utvidete nettverk. Helsestasjonen er et lavterskeltilbud som barnehagene skal samarbeide med for å styrke tilbudet til særlig sårbare familier. Vi vil legge til rette for å finne gode løsninger for samhandling i nettverk med foreldre og familier i barnehagene.

3.4.1 Tverrfaglig samhandling

Vi ønsker også å se på mulighetene for å samlokalisere støtteressurser og driften av barnehage. Dette kan gjøres ved å geografisk samle for eksempel barnehagebygg, helsestasjon, PPT og barneverntjenester. I fremtidens barnehage vil det være behov for å samle mer tverrfaglig kompetanse i barnehagene. Vi ønsker å øke fokus på livslang læring, «leve hele livet», og vil benytte kompetansen fra Familiehuset inn i barnehage. Helsesykepleiere og barnehage skal samhandle tett om barna som går i barnehagene. Råde kommune har god dekningsgrad med helsesykepleiere og det å legge til rette for at helsesykepleiere skal fast inn i barnehagehverdagen vil være en sentral faktor i det forebyggende arbeidet.

Det er etablert et nettverk rundt alle barnehager i Råde, der PPT, helsestasjon, barneverntjenesten og fysioterapitjenesten inngår i faglig veiledning og endring. Disse nettverkene utgjør bærebjelken i det tverrfaglige fokuset i tidlig innsats for kommunens barn. Gjennom nettverkene knyttes barneverntjenesten også tettere til barnehagene, og kan

veilede på et tidlig tidspunkt. Det skal gjennomføres planlagte nettverksmøter i hver barnehage minimum en gang hver måned. I tillegg til dette inviterer PPT til «åpen tid», der det pedagogiske personalet kan avtale drøftingstid før en evt. henvisning sendes til PPT.

Fysio- og ergoterapitjenesten observerer de eldste barna i barnehagene for å kunne fange opp barn som trenger ekstra tilrettelegging/hjelp tidligst mulig.

3.4.2 Overgang barnehage – skole

Plikt til å samhandle om god overgang fra barnehage til skole er hjemlet i både Lov om barnehager og Opplæringsloven.

Råde kommune er opptatt av å gjøre overgangen fra barnehage til skole så god som mulig, og at barnehagen gir barna et godt utgangspunkt for skolestart. Det er derfor utarbeidet rutinebeskrivelse for overgang fra barnehage til skole/SFO. Ved å nedfelle rutiner i en felles plan for overgangen, vil vi sørge for at alle barn får en så trygg start på skolegangen som mulig. Det er både barnehagens og skolens ansvar, i samhandling med foreldrene, å sørge for å fange opp barn med ekstra behov. Det er viktig at det blir gitt god og riktig informasjon fra barnehage til skole, og at det legges planer som ivaretar det enkelte barnet. Dagens praksis legger i stor grad opp til at barnehagene har informasjonsoverføring til skolene før skolestart. Det legges nå opp til at det skal bygges en bro fra barnehage til skole hvor lærere fra småskoletrinnet med ansvar for førsteklasingene kommer til barnehagen for å få en bedre innsikt i grunnlaget for barnas skolestart.

3.5 Personalets kompetanse

Personalets kompetanse er barnehagens viktigste ressurs og en forutsetning for at barnehagen skal være et godt sted for omsorg, lek, danning og læring. Lovens pedagognorm skal sikre tilstrekkelig pedagogisk personale slik at barnehagene har høy kvalitet i det pedagogiske tilbudet. Barnehagens øvrige personale bør også inneha barnehagefaglig kompetanse. Det er opp til hver enkelt barnehageeier å fastsette krav om utdanning til det øvrige personalet i barnehagen. Vi ønsker å heve kompetansen som allerede er i barnehagene, ved å legge vekt på barnehagefaglig kompetanse i ansettelse i grunnbemanningen, som fagbrev i barn- og ungdomsarbeid.

Som både eier av barnehager og barnehagemyndighet ønsker Råde kommune at alle barnehager i Råde skal gi et tilbud av høy kvalitet. Det skal i fremtiden også leges vekt på kompetansehevingstiltak som kommer barna i barnehagene til gode. PPT har et tilbud til alle barnehagene om å gjennomføre Cos-P kurs (Circle of security Parenting). Dette er et faglig opplegg som personalet kan benytte seg av i hverdagen og i foreldreveiledningssituasjoner. Tilbudet fra PPT gir verdifull kompetanse til personalgruppene i barnehagene, og er et eksempel på hvordan PPT jobber som instans for å styrke det pedagogiske tilbudet til Råde kommunes barn. To av kommunens private barnehager har hatt dette kurset. Det skal gjennomføres kurs i Cos-P i de resterende fem barnehagene i Råde.

For å sikre at vi utvikler et barnehagetilbud som holder høy kvalitet og møter familienes behov, skal vi jobbe bevisst med innovasjon og samhandling. Dette krever at personalet i barnehagene har høy kompetanse på samhandling.

Gjennom å jobbe systematisk med satsningen «**Vi i Råde**» skal personalet bli bevisste og dyktige i sin samhandling med familier, støttefunksjoner og nærmiljø. **Vi i Råde** er et holdning og verdiskapende arbeid som skal fremme innovasjon og nye arbeidsmetoder. Kommunen skal søke nye løsninger på hvordan man planlegger, utarbeider og utfører kommunale tjenester. Sentralt for **Vi i Råde** er å utvikle metoder for samhandling. Innbyggere skal involveres som likeverdige parter i store og små fellesskap.

4. Barnehageeier og tilsynsmyndighet

Råde kommune har et todelt ansvar overfor kommunens barnehagesektor. Kommunen eier og driver to barnehager. Samtidig er kommunen også tilsynsmyndighet både overfor sine egne barnehager og de private barnehagene. Tilsynsansvaret og omfanget av dette er hjemlet i Lov om barnehager §8.

4.1 Barnehageeiers ansvar

Barnehageeiers ansvar er hjemlet i Lov om barnehager §7. Eier av barnehager skal fastsette vedtekter for barnehagen. Vedtektene skal gi opplysninger som er av viktighet for foreldre og foresattes forhold til barnehagen. Vedtektene skal også fastsette opptakskriterier.

Eiere av private barnehager er pålagt å fremlegge regnskapsdata, som grunnlag for kommunen ved tilsyn.

4.2. Kommunen som tilsynsmyndighet

Kommunen har tilsynsansvar for både egne og private barnehager. Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk. Kommunen har rett til innsyn i dokumenter og adgang til lokaler i den utstrekning dette er nødvendig for å ivareta oppgaven som tilsynsmyndighet.

Råde kommune har en tett og god dialog med de private barnehagene. Det samarbeides om opptak av barn gjennom samordnet opptak (Lov om barnehager §12). Det holdes også samlinger med styrere i kommunale og private barnehager der aktuelle temaer tas opp. Slike samlinger gir kommunen som barnehagemyndighet en mulighet til å veilede faglig, lovmessig og når det gjelder generell oppfølging av lokale utfordringer. Oppgavene som barnehagemyndighet er mange og det er avgjørende for høy kvalitet i barnehagene i Råde at det føres tilsyn og utøves veiledning som holder god, faglig kvalitet.

5. Status og behov

5.1 Beskrivelse av dagens situasjon

Oversikt plasserte barn i barnehage pr 1.10.2019.

	1-2 år	3-5 år	Kapasitet
<i>Kommunale:</i>			
Klokkergården barnehage	25	66	116
Saltnes barnehage	15	24	66
<i>Sum kommunale</i>	<i>40</i>	<i>90</i>	<i>182</i>
<i>Private</i>			
Furuly barnehage	11	24	46
Mattisgården barnehage	14	28	56
Grenda barnehage	18	40	110
Missingmyr barnehage	24	42	90
Små Spirer barnehage	13	32	70
<i>Sum private</i>	<i>80</i>	<i>166</i>	<i>372</i>
Totalt totalt	120	256	554

*Grenda barnehage bygger nytt bygg som vil kunne ha kapasitet på ca. 110 plasser.

Det er antall kvadratmeter barnehagen har godkjenning for, som setter rammene for kapasiteten. Norm for arealberegning er 4 kvm pr barn over 3 år og 5,3 kvm pr barn under 3 år. Den enkelte barnehage kan fastsette arealberegningen selv, men den kan ikke være lavere enn normen. Antall barn over og under tre år vil derfor variere, og beskrivelsen av kapasiteten i tabellen over tar utgangspunkt i antall barn over 3 år hver barnehage har godkjenning for.

Når planen skrives, har Små Spirer en søknad til behandling om utvidelse av antall barnehageplasser. Dette vil kunne øke kapasiteten med ytterligere 5-15 barn.

5.1.1 Kommunale barnehager

Råde kommune har to kommunale barnehager

Klokkergården barnehage med 6 avdelinger ligger i Karlshus. Saltnes barnehage med 3 avdelinger ligger i Saltnes.

Barnehagene drives begge i gamle, ærverdige bygg. Kommunens barnehager er organisert i oppvekstområder sammen med barneskolene og SFO. Dette gir gode muligheter for å legge

til rette for helhetlige oppvekstarenaer. Vi har Karlshus oppvekstområde med Klokkergården barnehage, Karlshus skole og SFO, og Saltnes oppvekstområde med Saltnes barnehage, Spetalen skole og SFO. Det er et nært samarbeid innenfor oppvekstområdene og mellom de to kommunale barnehagene.

Barnehagene er gode nærmiljøbarnehager, som legger vekt på å bruke områdene rundt barnehagene til turer og aktiviteter. Det skal være godt å være barn i våre barnehager, og hvert barn skal kjenne seg viktig, sett og verdsatt. De voksne er aktive og tilstedeværende i lek og aktiviteter gjennom barnehagedagen. Lek og aktiviteter foregår mye ute i naturen, i all slags vær.

Barnehagene legger vekt på å være lærende virksomheter, og samarbeider med de videregående skolene i fylket når det gjelder å ta imot elever i praksisperioder. De kommunale barnehagene ansetter hvert år tre lærlinger, og følger disse gjennom et toårig læreløp fra barnehage til ungdomsskole.

5.1.2 Private barnehager

Små Spirer Gårdsbarnehage

Barnehagen startet opp 31.juli 2006, på gården Aker i Råde. Barnehagen holder hus i en ombygd korntørke. Barnehagen består av to avdelinger, en 0-3 års avdeling som heter Solstrålene og en 3-6 års avdeling som heter Skogstrolla, til sammen ca. 45 barn.

Som grunnlag for barnehagens profil ligger kosthold, dyr og uteliv, og dette er en vesentlig del av barnehagehverdagen. Alle måltidene serveres i barnehagen, og det er varmlunsj hver dag. Barnehagen følger de nasjonale kostholdsrådene, og er opptatt av kortreist mat og matsvinn. Dyrene er en viktig del av profilen, og det er høner, en minigris, to katter og akvariet i barnehagen, der barna deltar i det daglige stellet, som en del av barnehagens pedagogikk. Det å være ute og få gode opplevelser er en god verdi.

Barnehagen er mye ute med barna, og lar de få positive opplevelser med og i naturen rundt oss. De går mye på tur, både faste og spontane turer, der veien er like viktig som målet.

Barnehagens visjon er: Små Spirer Gårdsbarnehage- der barn blomstrer! Den bygger på menneskesynet til barnehagen som er RESPEKT. Dette menneskesynet skal gjennomsyre alle holdninger, valg, alt samspill og språket vårt, og de jobber for at de som besøker barnehagen skal kunne gjenkjenne dette i måten det gjøres barnehage på.

Læringsverkstedet Mattisgården Naturbarnehage

Barnehagen holder til i Saltnes, med tilgang til både skog og sjø. Barnehagen er en naturbarnehage og bruker naturen og naturmaterialer aktivt for å stimulere alle sanser, bli kjent med naturens muligheter, skape gode naturopplevelser og lære å bruke og respektere de verdifulle ressursene naturen representerer. Barnehagen består av 42 barn, 11 ansatte, 10 høner og 5 kaniner. Barna og de ansatte er fordelt på 2 avdelinger: Birk og Ronja.

I barnehageårene 2019-2022 er det vedtatt å jobbe med satsningsområdene: Natur og miljø, lek og levende lekemiljø. Miljøet rundt spiller en avgjørende rolle når det gjelder å gi barna best mulig oppvekstvilkår. Det skal være aktive voksne i lek med barna med fokus på det sosiale samspillet mellom barna i lek og hverdagen. I tråd med Læringsverkstedets pedagogikk er det fokus på å etablere lekesoner i vårt fysiske lekemiljø. I lekesonene veiledes barna og blir vist hvordan sonene skal brukes.

Furuly barnehage

Barnehagen er en liten, privat barnehage med plass til 34 barn fra 1-6 år fordelt på to avdelinger. Barnehagen er ideell og eies av Råde Bygdekvinne lag. Barnehagen holder til i kjelleren på Furuly menighets senter, Skråtorpveien 2c. Barnehagens visjon viser at de har "Trygghet og glede i sentrum". Her skal alle barn, foreldre, personale og andre som er innom barnehagen føle seg trygge. Barnehagen har i år valgt å jobbe mot visjonen ved hjelp av satsningsområdet "Livsmestring og helse", psykisk og fysisk helse. Furuly barnehage er en Mitt Valg barnehage. Mitt valg er et program utarbeidet av Lions Norge. Programmet er trinnvis bygd opp for å hjelpe barn og unge å ta gode valg for seg selv og andre. Sosial og emosjonell kompetanse er viktige begreper. I tillegg er barnehagen en Livsgledebarnehage og samarbeider med Råde helsehus. Det legges til rette for at de yngste og de eldste barna i kommunen vår skal få gode opplevelser sammen.

Naturbarna avdeling Grenda

Barnehagen holder til i lokalene til Saltnes grendehus. Her har de oppholdsrom og garderobe til små og store, og disponerer et stort skogsområde ute. Grenda består av 58 barn fordelt på fire avdelinger: Bjørnehi og Revehi er for barn i alderen 3-6 år, og Maurtua og Bikuben er for 0-3 åringer. Naturbarna skal bygge ny barnehage som heter Kollen, og den skal ligge på "Brennejordet». Det er planlagt byggestart i 2020, og Grenda's barn og voksne flytter inn i nye lokaler når det er ferdigstilt.

Grenda har hovedfokus på friluftsliv. De har et stort skogsområde med kupert terreng som innbyr til lek og motorisk utfoldelse. Barnehagen har begrenset med tilrettelagte lekeapparater, noe som fremmer barnas kreativitet, fantasi og motorikk. Hos Grenda får alle barn være ute i naturen i forskjellig type vær, og til alle årstider. De er opptatt av å gi hvert enkelt barn gode opplevelser ute i naturen. Naturen byr på forskjellige utfordringer for alle og serverer et mangfold av muligheter. Avdelingene jobber med ulike temaer innen natur og miljø. Barns medvirkning er sentral og deres interesse for ulike områder vil virke inn på hva og hvordan de ansatte jobber. Barnehagen tilbyr 4-og 5 åringer bading i svømmehall i smågrupper. Barn får erfaring med vann, leke i vann og vi arbeider for at barna skal få oppleve progresjon i vannet. Aktive barn trenger sunn ernæring, og Grenda serverer tre måltider daglig. Naturbarna har også stort fokus på kompetanseheving for personal som et ledd i kvalitetsutvikling av barnehagens pedagogiske tilbud.

Missingmyr barnehage

Barnehagen åpnet 1.august 2007 og ligger i Granittveien 9 i Råde. Her er det plass til 69 barn og 16 voksne som fordeler seg på 4 avdelinger i et flott terreng med skogen og naturen rundt seg. Barnehagen har 2 avdelinger med barn i alderen 0-3 år og 2 avdelinger med barn i alderen 3-6 år. Uteområdet til Missingmyr barnehage er stort, og har skogsterreng og mange lekeapparater. Inne har de store, åpne avdelinger. Satsningsområder er miljø, mat og helse, språk og trygg trafikk. Missingmyr er en livssynsnytral barnehage.

5.2 Behov for barnehageplasser

Det er gitt tillatelse til eier av Naturbarna avd. Grenda barnehage til utbygging av ny Kollen barnehage i Saltnes. Denne er planlagt ferdigstilt i løpet av våren 2021. Kollen barnehage kan ta imot 110 barn fordelt på 6 avdelinger, hvor to avdelinger spesielt er tilrettelagt for småbarn i 1.etasje.

Slik situasjonen er pr i dag, er det full barnehagedekning i oppvekstområde Saltnes. Den kommunale barnehagen tilbyr plasser til barn bosatt i Råde kommune, mens de to private barnehagene i Saltnes også tilbyr plasser til barn fra nærområdet bosatt i Fredrikstad kommune.

I barnehageplanen må vi ta inn at det, jf. prognoser fra SSB, ligger an til at vi får en liten nedgang i antall barn i barnehagealder 0-5 år frem mot 2029. Når vi tar utgangspunkt i de områdene vi erfarer det er størst press på barnehageplasser i dag, og ser på hvor det er planlagt utbygging i kommunen, vil det være naturlig å fokusere på sentrum av Karlshus/Strømnesåsen.

Ved hovedopptaket i 2019 erfarte vi at en stor del av søkerne søkte seg til barnehagene som ligger plassert sentralt i kommunen. Dette viser et behov for utredning av barnehageplasser hovedsakelig beliggende i Karlshus.

Private barnehage vil fra 2021/2022 kunne dekke 372 barnehageplasser, fordelt på ca. 100 plasser under 3 år (200 plasser) og 172 plasser over 3 år. Dersom vi forutsetter at barnetallet er stabilt i forhold til de som går i barnehage pr i dag, vil vi ha full barnehagedekning dersom kommunens barnehager kan håndtere de resterende barna i sine barnehager.

Ut over det som er tilgjengelig i private barnehager, vil det være behov for 20 plasser under 3 år (120 totalt minus 100 i de private), og 84 barn over 3 år (256 barn totalt minus 172 plasser i private barnehager). Det betyr at vi totalt har behov for ca. 124 barnehageplasser ut over de private plassene i fremtiden (20 barn under 3 år som vektet dobbelt og 84 barn over 3 år).

Fra 2021/2022 vil kommunen med nåværende barnehagebygg og utbygging av Grenda/Kollen private barnehage ha en overkapasitet av barnehageplasser på ca 58

Kommuner har etter dagens regler ingen mulighet til å pålegge private barnehager å tilpasse seg markedet og redusere sine plasser. Når de er godkjent etter barnehageloven vil de også kunne ta imot det antall barn som barnehagen er godkjent for. Nasjonalt er det kommunene som har det reelle ansvaret for å tilpasse antall barnehageplasser i egne kommuner dersom det er over- eller underkapasitet. Det vil være uheldig for alle barnehager i en kommune om man må gå med halvfulle barnehager, både faglig, økonomisk og rekrutteringsmessig.

5.3 Utbyggingsbehov

Strømnesåsen er det største regulerte området for boliger i kommunen som planlegges utbygd. Det kan bygges inntil ca. 500 nye boliger der. Det er regulert inn en barnehagetomt på ca. 10 000 kvadratmeter med en utnyttelses grad på 30 % bebygd areal.

Reguleringsplanen legger opp til at en ny barnehage på det arealet skal kunne dekke det fremtidige behovet i Strømnesåsen.

Reguleringsplanen for Missingen Nord er ennå ikke utbygd fullt ut. Her kan det kanskje komme ca. 60 nye boliger. Det er ikke regulert inn barnehage i den planen. Kommunen eier imidlertid et større areal rund den eksisterende barnehagen på Missingmyr som er avsatt til allmennyttig formål og som dermed eventuelt kan vurderes benyttet til utvidelse av eksisterende barnehage, som er drevet i privat regi.

I Karlshus sentrum legges det også til rette for fortetting. I planforslaget er det regulert inn areal som kan benyttes til barnehage/ og eller boliger/ omsorgsboliger. Kommunen eier imidlertid kun deler av det arealet.

Det utbyggingspotensialet vi har i de nevnte planene ivaretar behovet kommunen har i forhold til den forventede utvikling, i lang tid fremover.

5.4 Målsetninger for fremtiden

Med tanke på at kommunen nå eier og driver to egne barnehager i gamle og kostnadskrevende bygg, er det nødvendig å tenke på hvordan vi i fremtiden kan planlegge en forsvarlig og mer kostnadseffektiv drift. Samtidig er det kommunens ansvar å sørge for at det totale barnehagetilbudet i kommunen er tilstrekkelig og holder høy kvalitet.

Råde kommune ønsker å ivareta kapasitet ift behov for barnehageplass, dette skaper forutsigbarhet for både innbyggere og private- og kommunale driftere. Det er vedtatt at det er ønskelig å utrede mulighetene for å se en utbygging av ny barnehage og nytt helsehus i en sammenheng. Dette kan vurderes beliggende der hvor Helsehuset i Råde ligger i dag, samt andre aktuelle tomter som ansees store nok. Dette kan bety at det vil være behov for å samle de to eksisterende barnehagene i en ny kommunal barnehage. Denne må være stor nok til å kunne håndtere topper i befolkningen for enkelte årstrinn hvor arealer/avdelinger kan benyttes i forhold til hvor mye arealer/avdelinger det er behov for fra år til år. Det bør også gjøres en vurdering av eiendomsmasse og arealer ved Klokkergården som grunnlag for å samle kommunes barnehager ved å etablere en større barnehage i kommunal regi.

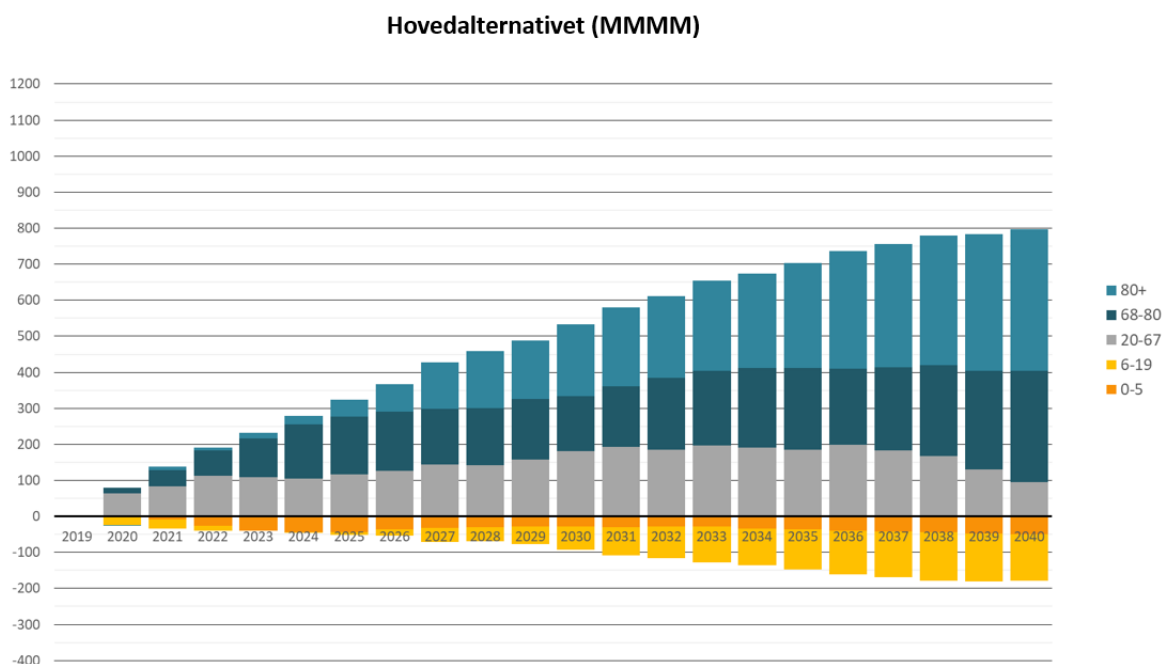

6. Økonomi og demografi

6.1 Befolkningsprognoser

Det er Statistisk sentralbyrå (SSB) som danner grunnlag for generelle befolkningsprognoser. Dette er basert på historiske data og statistikkgrunnlag over mange år. SSB legger som regel frem 3 ulike måter å beregne befolkningsprognose på. Dette er lav, middel eller høy forventet vekst. Det gjøres konkrete vurderinger på dette i alle plansammenhenger, både kommuneplan og økonomiplanen til kommunene inneholder bruk av dette. I Råde kommune legges det foreløpig til grunn moderat befolkningsvekst (budsjett for 2020), men i kommuneplanen vurderer det om det kan legges til grunn en høy befolkningsprognose. Denne kommer til behandling i 2020.

Moderat vekst (som i øk. Og handlingsplan 2020-2023)

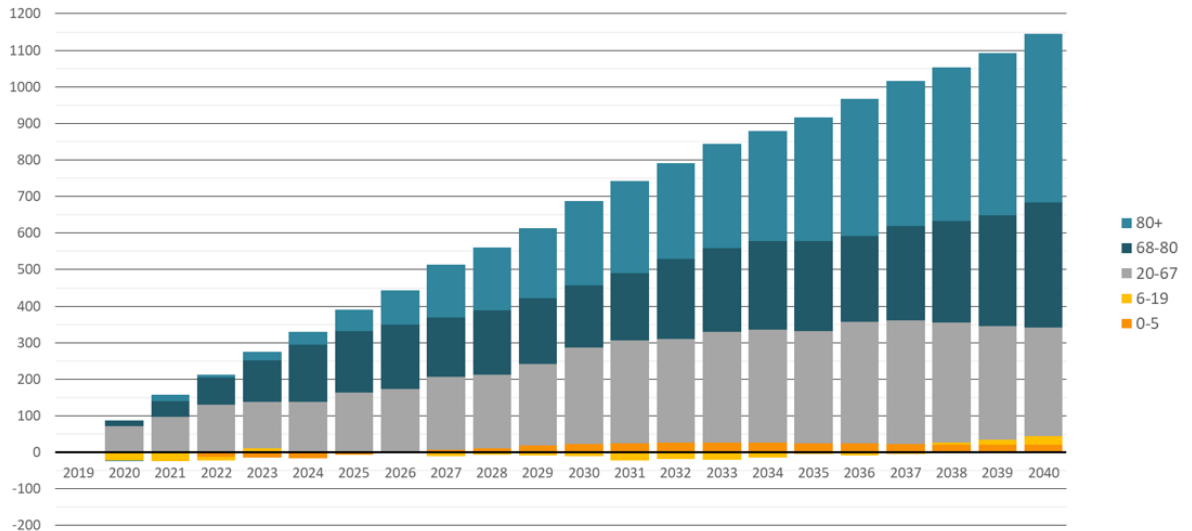
Moderat vekst tilsier at Råde kommune i planperioden frem til 2023 vil ha ett redusert antall barn i barnehagealder på ca. 40-50 barn (2019-2023).

Høy vekst

Høy nasjonal vekst (HHMH)

Dersom kommunen hadde valgt høy vekst så viser tabellen at behovet for barnehageplasser holder seg helt stabilt som i dag (2019), med noe reduksjon i 2024.

Vi har ikke valgt å se på lav vekst som ett alternativ, men dersom dette ble lagt til grunn antar SSB at antall barn i barnehagealder reduseres med ca. 70 barn fra 2019 til 2023.

6.2 Tilskudd til private barnehager

Driftstilskuddet til de private barnehagene beregnes ut fra kommunens utgifter i egne kommunale barnehager to år før tilskuddsåret. For tilskuddsåret 2020 skal kommunen bruke kommuneregnskapet for 2018 i tilskuddsberegningen. Dette beregnet ut fra at kommunens netto utgifter til ordinær barnehagedrift (inkludert vedlikehold og andre kostnader til barnehagedrift), beregnes ut pr barn over og under 3 år. Det medfører at kommunenes utgifter må vurderes særskilt, da f.eks. store vedlikeholdskostnader på gamle bygg medfører en høyere tilskuddssats til de private barnehagene.

Råde kommune har særskilt høye utgifter til vedlikehold på bakgrunn av eldre barnehagebygg og slitasje både ved Klokkergården og Saltnes barnehager. Dette er spesielt krevende for kommunen da dette vil ligge til beregningsgrunnlaget for tilskuddet til private barnehager og vil gi økte tilskudd til de private barnehagene i Råde fremover.

Oppsummering

Råde er attraktiv som landlig bokommune, en foregangskommune for gode oppvekstforhold i trygge og naturnære omgivelser. Vi er bygda mellom byene, og ønsker å utvikle våre tjenestetilbud i samhandling med kommunens innbyggere. Dette er en del av grunnmuren vi bygger satsningen "Vi i Råde" på. Barnehagene våre skal gi et pedagogisk tilbud med høy kvalitet for alle. Med styrket fokus på tidlig innsats skal vi favne alle barns behov, men ha et ekstra blikk for de som har særskilt behov for det. Råde kommune er opptatt av å ha gode rutiner for overgangen fra barnehage til skole.

Det er et mål om at alle barnehagene i kommunen jobber mot felles mål, og ved å ha faste møtepunkter for styreere i kommunale og private barnehager, og at kommunen fører tilsyn sørger for at vi kan være trygge på at barnehagene drives etter barnehageloven og forskriftene.

Barnehageplanen skal favne alle barnehager i Råde kommune og vi ønsker en lik tilnærming til tverrfaglig tidlig innsats. Planen legger til rette for slikt arbeid, i tillegg er kommunen i gang med prosjekt «bedre tverrfaglig innsats», hvor alle barnehager blir en viktig del av arbeidet.

